

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ÜZLETI GAZDASÁGTAN)
EMELT SZINTŰ
PRÓBAÉRETTSÉGI VIZSGA**

2015. február 14.

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Név	
Tanárok neve	
Pontszám	
E-mail cím	

**STUDIUM GENERALE
KÖZGAZDASÁGTAN SZEKCIÓ**

Fontos tudnivalók!

A feladatlap összetett, amelyet a különböző feladattípusok szerint részekre bontottunk.

A kidolgozásnál vegye figyelembe a feladattípushoz tartozó dőlt betűvel szedett tájékoztatót is!

Megoldásainál kövesse a feladat utasításait! Maximális pontot csak akkor kaphat, ha minden részkérdésre válaszolt. Az egyes feladatoknál feltüntettük a részmegoldásokért járó pontszámot is. A maximális pontszám 100.

Kidolgozásait és válaszait a feladatlapon kell rögzítenie. Piszkozatot pótlapon készíthet. Ha a megoldáshoz is szüksége van pótlapra, ezt jelölje meg az adott feladatnál!

A számítások elvégzéséhez nem programozható zsebszámológép használható.

Sok sikert és jó munkát kíván a Közgáz Szekció!

I. Választásos, egyszerű rövid választ igénylő feladatok

1. feladat

2 pont

Sophie egy aranyos kiscicát kapott Iván szerelmétől Valentin Napra. A játékos kiscica azonban összetaposta Sophie minden jegyzetét. Segítsen Sophie-nak! Nevezze meg a leírásban bemutatott marketingstratégiát, és írja le a megnevezett stratégia jellemzőit!

A a piacrészesedés agresszív növelésére törekszik. Megtámadhatja a piacvezetőt vagy a kisebb vállalkozásokat, pl. frontális támadással.

A piacvezető
.....

2. feladat

2 pont

Az SG Közgáz szekciós tanárai a tanítás mellett kiadványokat (tankönyvek és munkafüzetek) is készítenek az érettségi előtt álló diákok számára. Az alábbi táblázat az elmúlt évek eladásainak változását mutatja a *Mikrosor*t és a *Makrosor*t illetően. Jelölje ki mindkét üzemre vonatkozóan az átlagos növekedési ütem mutatójának számítását! (A számítást nem kell elvégezni!)

Év	<i>Mikrosor</i> eladásai (2008=100%)	<i>Makrosor</i> eladásai (előző év=100%)
2008	100	-
2009	107,5	101,9
2010	104,7	123,4
2011	98,3	95,1
2012	107,9	100
2013	112,7	109,7

a) Mikrosor:

b) Makrosor:

3. feladat

2 pont

Orsika kedvenc itala a habos kakaó, melyet tanulás közben is szívesen szürcsölget. Sajnos azonban kutyusa, Zarus tanulás közben berontott a szobába és ráborította a kakaót Orsi jegyzeteire. Segítsen Orsinak kitalálni, mi lehetett a papírra írva!

Adóalany:
.....

Adótárgy:
.....

4. feladat

2 pont	
---------------	--

Zita nem figyelt számvitel órán, ezért nem értette meg, hogy mi a különbség az Adózás előtti eredmény és az Adózott eredmény között. Segítsen Zitának és írja le az adózott eredmény fogalmát és kiszámítási módját!

5. feladat

2 pont	
---------------	--

Jessy dolgos volt a tavalyi évben, ezért idén adóbevallást kell készítenie, viszont nincs tisztában az SZJA tulajdonságaival. Segítsen neki és jelölje egy X jellel a személyi jövedelemadóra jellemző tulajdonságokat!

helyi adó	közvetlen adó	önbevallásos	magánszemély adója
kivetéses	vállalkozói adó	központi adó	közvetett adó

II. Szöveges (kifejtendő) feladatok

1. feladat

10 pont	
----------------	--

Kamilla, az elsőéves egyetemista marketing órán tart kiselőadást a marketingmix elemeiből. Minden érdekességet be akar mutatni, de sajnos elfelejtett pár mixelemet. Segítsen Kamillának! Írja le és jellemezze a marketingmix 10 elemét (10P) egy-egy mondatban!

2. feladat

10 pont	
----------------	--

Áron már régen tanult számvitelt, ezért sajnos elfelejtett pár alapfogalmat. Segítsen neki! Mutassa be Áronnak:

- a) a költség fogalmát és csoportjait legalább 4 szempont szerint!
- b) a Saját Termelésű Készletek Állomány Változása (STKÁV) meghatározásának lehetőségeit és szerepét az összköltség eljárással készülő eredménykimutatásban!

3. feladat

10 pont	
----------------	--

Csák, a rock sztár új gitárt akar venni, de pénzügyi problémái akadnak, ezért hitelhez folyamodik. Csák nincs tisztában pár hitelezéssel kapcsolatos alapfogalommal. Segítsen neki megfogalmazni a hitel fogalmát, és csoportosítsa a hitel időtartama, a hitelígenylő, és a hitel igénybevételének módja szerint!

III. Számítást igénylő feladatok

1. feladat

10 pont	
----------------	--

Az SG-ben a kiadványok mellett tábori DVD-t és SG-s karkötőt is lehet venni. Az alábbi táblázat az említett termékek értékesítéseit mutatja folyóáron.

1991.		2011.	
DVD	karkötő	DVD	karkötő
112500	80000	100000	50000

Kiegészítő információ a táblázathoz:

- A DVD ára tárgyidőszakban 1000 Ft/db, ez 33,33%-os csökkenés a bázisévhez képest.
- A karkötő ára tárgyidőszakban 200 Ft/db, ez 200 Ft-os csökkenés a bázisévhez képest.

Segítsen Kaspinak, az SG pénzügyi vezetőjének kiszámolni és értelmezni az alábbi mutatókat! (A százalékos értékeket 2 tizedesjegy pontossággal határozza meg!)

- a) A két termékre együttesen számolja ki az eladás értékének változását!
- b) Mutassa ki az ár- és a volumenváltozás hatását az eladás értékének alakulására!
- c) Röviden értékelje számításai eredményét!

2. feladat

6 pont	
---------------	--

Áron és Lackó tanácsadó céget alapítottak. 2012-ben azt ajánlották Dávidnak, hogy szabad pénzeszközből kössön le 5.000.000. Ft-ot egy befektetési számlán 6%-os kamatos kamattal 3 év futamidőre. Úgy alakult, hogy Dávidnak 2014. augusztus 1-jén hitelt kellett felvennie 2.500.000 Ft összegben 18%-os kamatteher mellett. A kamatfizetés és törlesztés félévente történik, a futamidő 5 év. Segítsen Áronnak és Lackónak kiszámítani Dávid pénzének a 2015.évi áramlásait!

a) Pénzbevétel:

b) Pénzkiadás:

3. feladat

10 pont

Adrián korcsolya- és síoktató vállalkozást indított, ahol Matyi, mint jégvixoló és ratrakvezető-alkalmazott dolgozik. A lent látható adatok alapján nyereségesen működik a cég, ebben természetesen közrejátszik az is, hogy Adrián elhivatottan áll a két sportághoz és nagy tehetsége van hozzájuk. Az időszak végén azonban adót kell elszámolnia.

- a) Segítsen Adriánnak és készítse el a következő leegyszerűsített adóelszámolásokat!
b) Húzza alá az elszámolandó adó jellegére vonatkozó kifejezést!

A példaidőszakra hatályos adótörvényekből kiemeléseket talál a Szemelvényekben.
Szükség esetén használja a szemelvény információit (az érettségi utolsó oldalán találja őket)!

Az adókkal kapcsolatos gazdasági események a következők:

- Időszaki értékesítések nettó összege
 - 15 000 000 Ft, áfa mértéke 25%
 - 700 000 Ft, áfa mértéke 5%
- Időszaki beszerzések nettó összege
 - 12 000 000 Ft, áfa mértéke 25%
 - 70 000 Ft, áfa mértéke 5%
- A társaság adózás előtti eredménye 30 000 000 Ft. A társasági adóalapot növelő tételek összege együttesen 600 000 Ft, az adóalapot csökkentő tételek összege együttesen 300 000 Ft. Adóelőlegként teljesített befizetés 1 300 000 Ft.

Áfabevallás	
Fizetendő adó	
<u>Levonható adó.....</u>	
Elszámolandó adó	(befizetendő / visszaigényelhető*)

Számítások:

A 3. feladat folytatása

Társaságiadó-bevallás	
Adózás előtti (számviteli) eredmény	
Adóalapot növelő	
<u>Adóalapot csökkentő</u>	
Adóalap	
Tényleges adó	
<u>Teljesített adóelőleg</u>	
Elszámolandó adó	(befizetendő / visszaigényelhető *)

* A megfelelőt húzza alá!

Számítások:

4. feladat

9 pont	
---------------	--

Sörmen diplomája megszerzése után besegít apukája vállalkozásában. Első teendői számviteles feladatok voltak. Sörmen sosem szerette a számvitel órákat, ezért nincs túl sok kedve a feladat teljesítéséhez.

A kiegészítő információk felhasználásával segítsen Sörmennek!

- A vállalkozás ingatlanainak bekerülési értéke (bruttó értéke) 10 000 000 Ft. A használatba vétel ideje 2012. június 1. A tervezett használati idő 10 év, a tervezett maradványérték 2 800 000 Ft. A leírás lineáris időarányos.
- A régi műszaki gépeket 2013. január 1-jén aktiválták 4 000 000 Ft értékben. A tervezett használat akkor 40 000 üzemóra volt. A működés során elszámolt teljesítmények:
 - 2013-ban 13 500 üzemóra; 2014-ben 11 300 üzemóra; 2015-ben 15 200 üzemóra és még 2016-ben is használták 5 400 üzemóra munkaidőben (tervezett használaton túl).
- Az új gép beszerzési értéke 8 700 000 Ft + 27% áfa volt, használatbavétel 2014. április 1. Maradványértéket nem terveztek. A tervezett teljesítmény 24%-át számolták el költségként 2014-ben.

Határozza meg:

a) a vállalkozás 2014-ben elszámolt amortizációs költségeit!

b) a 2014. évi eredményhatást az eredménykategória megnevezésével!

Eredményhatás 2014-ben: eredményt csökkenti/növeli (a megfelelő húzza alá!) Ft összegben.

A 4. feladat folytatása

c) a tárgyi eszközök mérlegértékét 2014. december 31-én! Nevezze meg a mérlegtételeket!

Mérleg:

AII.

1.

2.

Kidolgozás:

5. feladat

10 pont

Dóri cukrászdát üzemeltet, amelynek gazdasági eseményei 2015. januárban:

- 5-én a decemberi nettó bér kifizetése (nem pénztári kifizetés). Decemberi nettó bértartozás 800 000 Ft, személyijövedelemadó-előleg tartozás 240 000 Ft, bérjárulék (szociális hozzájárulási adó) kötelezettségtartozás 525 000 Ft.
- 10-én a decemberi bérrel kapcsolatos tartozások pénzügyi rendezése.
- 13-án anyagbeszerzés 1500 kg 370 Ft/kg + 27% általános forgalmi adó áron. Anyaganalitika szerint nyitókészlet 1200 kg beszerzési ár 350 Ft/kg.
- 13-án az anyagbeszerzés szállítási költsége készpénzfizetéssel 127 000 Ft (áfatartalom 21,26%). A vásárolt készlet értékelése tényleges beszerzési áron történik.
- 17-én anyagfelhasználás 2000 kg mennyiségben, a készletcsökkenés FIFO módszerrel kerül meghatározásra.
- 22-én a befejezett tevékenység raktárra vétele – elkészült termékek önköltsége 1 650 000 Ft. Nyitó késztermék készlet nincs.
- 25-én a késztermék készlet 70%-a értékesítésre került 2 500 000 Ft + 27% általános forgalmi adó eladási áron.
- 27-én megérkezik a bankbizonylat a vevőkövetelésből 2 600 000 Ft összeg átutalásáról.
- Január hó végén bruttó bér 1 220 000 Ft, bérjárulékok (szociális hozzájárulási adó) 290 000 Ft, bérből járuléklevonások összesen 140 000 Ft, személyijövedelemadó-előleg 450 000 Ft.
- Havi terv szerinti értékcsökkenés:
 - Ingatlanok bekerülési értéke 12 500 000 Ft, a tervezett maradványérték 3 500 000 Ft, az aktiválás ideje 2008. október 1., a tervezett használati idő 15 év, a leírás lineáris.
 - Műszaki gépek bekerülési értéke 7 800 000 Ft, a tervezett teljesítmény 12 000 gépóra, januári teljesítmény 510 gépóra.

Dóri titkárnője beteg lett, így a bizonylatok kitöltetlenül maradtak. Válassza ki a januári események közül azokat, amelyek bizonylatai a táblázatban megnevezettek! Írja a bizonylat neve elé az esemény dátumát és az utolsó oszlopba a bizonylaton szereplő végösszeget! Ahol szükséges, készítsen mellékszámítást!

Kelt	Bizonylat neve	Összeg (Ft)
	Bérfizetési jegyzék	
	Szállítói számla	
	Pénztár kiadási bizonylat	
	Vásárolt készlet bevételezési bizonylat	
	Saját termelésű készlet bevételezési bizonylat	
	Saját termelésű készlet raktári kiadási bizonylat	
	Bérfelosztó ív (Bérköltségek és járulékok összesítése)	
	Vevőszámla	
	Jóváírási értesítés	
	Műszaki gép egyedi nyilvántartó lap	

Számítások:

Az 5. feladat folytatása

6. feladat

15 pont

Segítsen Dórinak elkönyvelni a fenti gazdasági eseményeket, hogy az új félév kezdetével tudjon az egyetemre koncentrálni. Könyvelje el idősorosan a januári gazdasági eseményeket!

Vegyesnapló	Sorszám	Tartozik száma	Tartozik számla neve	Követel szála száma	Követel számla neve	Szöveg	Tartozik összeg	Követel összeg

Számlatükör

1. Befektetett eszközök

- 11. Immateriális javak
- 12-15. Tárgyi eszközök
- 12. Ingatlanok
- 123. Épületek
- 129. Ingatlanok terv szerinti értékcsökkenése
- 13. Műszaki berendezések, gépek, járművek
- 131. Műszaki berendezések, gépek, járművek
- 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 14. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
- 149. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 16. Beruházások, felújítások
- 161. Befejezetlen beruházások
- 17-19. Befektetett pénzügyi eszközök

2. Készletek

- 21. Anyagok
- 211. Alapanyagok
- 22. Egyéb anyagok
- 23. Befejezetlen és félkész termékek
- 231. Befejezetlen termelés
- 25. Késztermékek

3. Követelések, pénzügyi eszközök és aktív időbeli elhatárolások

- 31. Követelések áruszállításból, szolgáltatásból (Vevők)
- 32. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
- 33. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
- 34. Váltókövetelések
- 361. Munkavállalókkal szembeni követelések
- 37. Értékpapírok
- 38. Pénzeszközök
- 381. Pénztár
- 384. Elszámolási betét
- 389. Átvezetési számla

4. Források

- 41. Saját tőke
- 411. Jegyzett tőke
- 412. Tőketartalék
- 413. Eredménytartalék
- 419. Mérleg szerinti eredmény
- 42. Céltartalékok
- 43. Hátrasorolt kötelezettségek
- 44. Hosszú lejáratú kötelezettségek
- 444. Beruházási hitel
- 45-47. Rövid lejáratú kötelezettségek
- 452. Rövid lejáratú hitelek
- 454. Kötelezettségek áruszállításból, szolgáltatásból (Szállítók)
- 455. Beruházási szállítók
- 46. Adóelszámolások
- 461. Társasági adó elszámolása
- 462. Személyi jövedelemadó elszámolása
- 463. Költségvetési befizetési kötelezettségek
- 464. Költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése
- 466. Előzetesen felszámított általános forgalmi adó
- 467. Fizetendő általános forgalmi adó
- 468. Áfa pénzügyi elszámolása
- 471. Jövedelemelszámolás
- 473. Társadalombiztosítási kötelezettségek
- 479. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek
- 49. Rendezőszámlák
- 491. Nyitómérleg számla
- 492. Zárómérleg számla
- 493. Adózott eredmény elszámolása számla

5. Költségnemek

- 51. Anyagköltség
- 52. Igénybe vett szolgáltatások
- 53. Egyéb szolgáltatások
- 54. Bérköltség
- 55. Személyi egyéb kifizetések
- 56. Bérjárulékok
- 57. Értécsökkenési leírás
- 58. Saját termelésű készletek állományváltozása

8. Értékesítés elszámolt önköltsége és ráfordítások

- 81. Anyagjellegű ráfordítások
- 82. Személyi jellegű ráfordítások
- 83. Értécsökkenési leírás
- 86. Egyéb ráfordítások
- 87. Pénzügyi ráfordítások
- 88. Rendkívüli ráfordítások

9. Értékesítés árbevétele és bevételek

- 91-93. Értékesítés nettó árbevétele
- 96. Egyéb bevételek
- 97. Pénzügyi bevételek
- 98. Rendkívüli bevételek

Szemelvények

(Számítást, bizonylatkitöltést, könyvviteli tételszerkesztést igénylő feladatokhoz)

A példaidőszakban hatályos törvény az általános forgalmi adóról

82. §

(1) Az adó mértéke az adó alapjának 25 százaléka.

(2) A 3. számú mellékletben felsorolt termékek, szolgáltatások esetében az adó mértéke az adó alapjának 5 százaléka.

(3) A 3/A. számú mellékletben felsorolt termékek, szolgáltatások esetében az adó mértéke az adó alapjának 18 százaléka.

A példaidőszakban hatályos törvény a személyi jövedelemadóról

8. §

(1) Az e törvény hatálya alá tartozó jövedelem után az adó mértéke - ha e törvény másként nem rendelkezik - az adóalap 16 százaléka.

29/A. §

(1) A családi kedvezményt érvényesítő magánszemély az összevont adóalapját a családi kedvezménnyel csökkenti.

(2) A családi kedvezmény - az eltartottak lélekszámától függően - kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként

a) egy és kettő eltartott esetén 62 500 forint,

b) három és minden további eltartott esetén 206 250 forint.

33. §

(1) A számított adót adójóváírás csökkenti, amely a) az adóévben megszerzett bér és az arra tekintettel megállapított adóalap-kiegészítés együttes összegének 16 százaléka, de legfeljebb jogosultsági hónaponként 12 100 forint, feltéve, hogy a magánszemély összes jövedelme az adóévben nem haladja meg a (3) bekezdésben meghatározott jogosultsági határt,

b) az a) pont alapján meghatározott összegnek a jogosultsági határ feletti éves összes jövedelem 12 százalékát meghaladó része, ha a magánszemély éves összes jövedelme az adóévben meghaladja a jogosultsági határt, de nem éri el a jogosultsági határ 1 millió 210 ezer forinttal növelt összegét.

(3) A jogosultsági határ az adóévre 2750000 forint

A példaidőszakban hatályos törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

19. §

(1) A társasági adó mértéke - a (2) és (4) bekezdésben foglalt eltéréssel - a pozitív adóalap 19 százaléka.

(2) A társasági adó mértéke a pozitív adóalap 500 millió forintot meg nem haladó összegéig 10 százalék.

NAV adóztatási tevékenységével összefüggő számlaszámok és adónemeik

1.) NAV Társasági adó bevételi számla 10032000-01076019

2.) NAV Személyi jövedelemadó beszédési számla 10032000-06056353

3.) NAV Általános forgalmi adó bevételi számla 10032000-01076868

A példaidőszakban hatályos törvény az adózás rendjéről

1. számú melléklet a 2003. évi XCII. törvényhez
B) 2. Az éves adóbevallás határidői

b) a magánszemélyek jövedelemadójáról a vállalkozási tevékenységet nem folytató magánszemélynek, ha általános forgalmi adó fizetésére nem kötelezett az adóévet követő év május 20-áig,

e) a társasági adóról, az osztalékadóról az adóévet követő év május 31-éig kell bevallást benyújtani